ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ദ്വിസപ്തതിതമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ദ്വിസപ്തതിതമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഏകദാ തു സഭാമധ്യേ
ആസ്ഥിതോ മുനിഭിർവൃതഃ।
ബ്രാഹ്മണൈഃ ക്ഷത്രിയൈർവൈശ്യൈ -
ർഭ്രാതൃഭിശ്ച യുധിഷ്ഠിരഃ ॥ **1** ॥

ആചാർയൈഃ കുലവൃദ്ധൈശ്ച
ജ്ഞാതിസംബന്ധിബാന്ധവൈഃ।
ശൃൺവതാമേവ ചൈതേഷാ -
മാഭാഷ്യേദമുവാച ഹ ॥ **2** ॥

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച
ക്രതുരാജേന ഗോവിന്ദ രാജസൂയേന പാവനീഃ।
യക്ഷ്യേ വിഭൂതീർഭവതസ്തത് സമ്പാദയ നഃ പ്രഭോ ॥ **3** ॥

ത്വത്പാദുകേ അവിരതം പരി യേ ചരന്തി
ധ്യായന്ത്യഭദ്രനശനേ ശുചയോ ഗൃണന്തി।
വിന്ദന്തി തേ കമലനാഭ ഭവാപവർഗ -
മാശാസതേ യദി ത ആശിഷ ഈശ നാൻയേ ॥ **4** ॥

തദ് ദേവദേവ ഭവതശ്ചരണാരവിന്ദ -
സേവാനുഭാവമിഹ പശ്യതു ലോക ഏഷഃ।
യേ ത്വാം ഭജന്തി ന ഭജന്ത്യുത വോഭയേഷാം
നിഷ്ഠാം പ്രദർശയ വിഭോ കുരുസൃഞ്ജയാനാം ॥ **5** ॥

ന ബ്രഹ്മണഃ സ്വപരഭേദമതിസ്തവ സ്യാത്
സർവാത്മനഃ സമദൃശഃ സ്വസുഖാനുഭൂതേഃ।
സംസേവതാം സുരതരോരിവ തേ പ്രസാദഃ
സേവാനുരൂപമുദയോ ന വിപർയയോഽത്ര ॥ **6** ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച
സമ്യഗ് വ്യവസിതം രാജൻ ഭവതാ ശത്രുകർശന।
കൽയാണീ യേന തേ കീർതിർലോകാനനു ഭവിഷ്യതി ॥ **7** ॥

ഋഷീണാം പിതൃദേവാനാം സുഹൃദാമപി നഃ പ്രഭോ।
സർവേഷാമപി ഭൂതാനാമീപ്സിതഃ ക്രതുരാഡയം ॥ **8** ॥

വിജിത്യ നൃപതീൻ സർവാൻ കൃത്വാ ച ജഗതീം വശേ।
സംഭൃത്യ സർവസംഭാരാനാഹരസ്വ മഹാക്രതും ॥ **9** ॥

ഏതേ തേ ഭ്രാതരോ രാജൻ
ലോകപാലാംശസംഭവാഃ।
ജിതോഽസ്മ്യാത്മവതാ തേഽഹം
ദുർജയോ യോഽകൃതാത്മഭിഃ ॥ **10** ॥

ന കശ്ചിൻമത്പരം ലോകേ തേജസാ യശസാ ശ്രിയാ।
വിഭൂതിഭിർവാഭിഭവേദ് ദേവോഽപി കിമു പാർഥിവഃ ॥ **11** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
നിശമ്യ ഭഗവദ്ഗീതം പ്രീതഃ ഫുൽലമുഖാംബുജഃ।
ഭ്രാതൄൻ ദിഗ്വിജയേഽയുങ്ക്ത വിഷ്ണുതേജോപബൃംഹിതാൻ ॥ **12** ॥

സഹദേവം ദക്ഷിണസ്യാമാദിശത് സഹ സൃഞ്ജയൈഃ।
ദിശി പ്രതീച്യാം നകുലമുദീച്യാം സവ്യസാചിനം।
പ്രാച്യാം വൃകോദരം മത്സ്യൈഃ കേകയൈഃ സഹ മദ്രകൈഃ ॥ **13** ॥

തേ വിജിത്യ നൃപാൻ വീരാ ആജഹ്രുർദിഗ്ഭ്യ ഓജസാ।
അജാതശത്രവേ ഭൂരി ദ്രവിണം നൃപ യക്ഷ്യതേ ॥ **14** ॥

ശ്രുത്വാജിതം ജരാസന്ധം നൃപതേർധ്യായതോ ഹരിഃ।
ആഹോപായം തമേവാദ്യ ഉദ്ധവോ യമുവാച ഹ ॥ **15** ॥

ഭീമസേനോഽർജുനഃ കൃഷ്ണോ ബ്രഹ്മലിംഗധരാസ്ത്രയഃ।
ജഗ്മുർഗിരിവ്രജം താത ബൃഹദ്രഥസുതോ യതഃ ॥ **16** ॥

തേ ഗത്വാഽഽതിഥ്യവേലായാം ഗൃഹേഷു ഗൃഹമേധിനം।
ബ്രഹ്മണ്യം സമയാചേരൻ രാജൻയാ ബ്രഹ്മലിംഗിനഃ ॥ **17** ॥

രാജൻ വിദ്ധ്യതിഥീൻ പ്രാപ്താനർഥിനോ ദൂരമാഗതാൻ।
തന്നഃ പ്രയച്ഛ ഭദ്രം തേ യദ് വയം കാമയാമഹേ ॥ **18** ॥

കിം ദുർമർഷം തിതിക്ഷൂണാം കിമകാർയമസാധുഭിഃ।
കിം ന ദേയം വദാന്യാനാം കഃ പരഃ സമദർശിനാം ॥ **19** ॥

യോഽനിത്യേന ശരീരേണ സതാം ഗേയം യശോ ധ്രുവം।
നാചിനോതി സ്വയം കൽപഃ സ വാച്യഃ ശോച്യ ഏവ സഃ ॥ **20** ॥

ഹരിശ്ചന്ദ്രോ രന്തിദേവ ഉംഛവൃത്തിഃ ശിബിർബലിഃ।
വ്യാധഃ കപോതോ ബഹവോ ഹ്യധ്രുവേണ ധ്രുവം ഗതാഃ ॥ **21** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
സ്വരൈരാകൃതിഭിസ്താംസ്തു
പ്രകോഷ്ഠൈർജ്യാഹതൈരപി।
രാജൻയബന്ധൂൻ വിജ്ഞായ
ദൃഷ്ടപൂർവാനചിന്തയത് ॥ **22** ॥

രാജൻയബന്ധവോ ഹ്യേതേ ബ്രഹ്മലിംഗാനി ബിഭ്രതി।
ദദാമി ഭിക്ഷിതം തേഭ്യ ആത്മാനമപി ദുസ്ത്യജം ॥ **23** ॥

ബലേർനു ശ്രൂയതേ കീർതിർവിതതാ ദിക്ഷ്വകൽമഷാ।
ഐശ്വർയാദ് ഭ്രംശിതസ്യാപി വിപ്രവ്യാജേന വിഷ്ണുനാ ॥ **24** ॥

ശ്രിയം ജിഹീർഷതേന്ദ്രസ്യ വിഷ്ണവേ ദ്വിജരൂപിണേ।
ജാനന്നപി മഹീം പ്രാദാദ് വാർയമാണോഽപി ദൈത്യരാട് ॥ **25** ॥

ജീവതാ ബ്രാഹ്മണാർഥായ കോ ൻവർഥഃ ക്ഷത്രബന്ധുനാ।
ദേഹേന പതമാനേന നേഹതാ വിപുലം യശഃ ॥ **26** ॥

ഇത്യുദാരമതിഃ പ്രാഹ കൃഷ്ണാർജുനവൃകോദരാൻ।
ഹേ വിപ്രാ വ്രിയതാം കാമോ ദദാമ്യാത്മശിരോഽപി വഃ ॥ **27** ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച
യുദ്ധം നോ ദേഹി രാജേന്ദ്ര ദ്വന്ദ്വശോ യദി മൻയസേ।
യുദ്ധാർഥിനോ വയം പ്രാപ്താ രാജൻയാ നാന്നകാങ്ക്ഷിണഃ ॥ **28** ॥

അസൗ വൃകോദരഃ പാർഥസ്തസ്യ ഭ്രാതാർജുനോ ഹ്യയം।
അനയോർമാതുലേയം മാം കൃഷ്ണം ജാനീഹി തേ രിപും ॥ **29** ॥

ഏവമാവേദിതോ രാജാ ജഹാസോച്ചൈഃ സ്മ മാഗധഃ।
ആഹ ചാമർഷിതോ മന്ദാ യുദ്ധം തർഹി ദദാമി വഃ ॥ **30** ॥

ന ത്വയാ ഭീരുണാ യോത്സ്യേ യുധി വിക്ലവചേതസാ ।
മഥുരാം സ്വപുരീം ത്യക്ത്വാ സമുദ്രം ശരണം ഗതഃ ॥ **31** ॥

അയം തു വയസാ തുൽയോ നാതിസത്ത്വോ ന മേ സമഃ ।
അർജുനോ ന ഭവേദ് യോദ്ധാ ഭീമസ്തുൽയബലോ മമ ॥ **32** ॥

ഇത്യുക്ത്വാ ഭീമസേനായ പ്രാദായ മഹതീം ഗദാം ।
ദ്വിതീയാം സ്വയമാദായ നിർജഗാമ പുരാദ് ബഹിഃ ॥ **33** ॥

തതഃ സമേ ഖലേ വീരൗ സംയുക്തൗവിതരേതരൗ ।
ജഘ്നതുർവജ്രകൽപാഭ്യാം ഗദാഭ്യാം രണദുർമദൗ ॥ **34** ॥

മണ്ഡലാനി വിചിത്രാണി സവ്യം ദക്ഷിണമേവ ച ।
ചരതോഃ ശുശുഭേ യുദ്ധം നടയോരിവ രംഗിണോഃ ॥ **35** ॥

തതശ്ചടചടാശബ്ദോ വജ്രനിഷ്പേഷസന്നിഭഃ ।
ഗദയോഃ ക്ഷിപ്തയോ രാജൻ ദന്തയോരിവ ദന്തിനോഃ ॥ **36** ॥

തേ വൈ ഗദേ ഭുജജവേന നിപാത്യമാനേ
അൻയോൻയതോഽസകടിപാദകരോരുജത്രൂൻ ।
ചൂർണീബഭൂവതുരുപേത്യ യഥാർകശാഖേ
സംയുധ്യതോർദ്വിരദയോരിവ ദീപ്തമൻവ്യോഃ ॥ **37** ॥

ഇത്ഥം തയോഃ പ്രഹതയോർഗദയോർന്യവീരൗ
ക്രുദ്ധൗ സ്വമുഷ്ടിഭിരയഃസ്പർശൈരപിംഷ്ടാം ।
ശബ്ദസ്തയോഃ പ്രഹരതോരിഭയോരിവാസീ -
ന്നിർഘാതവജ്രപരുഷസ്തലതാഡനോത്ഥഃ ॥ **38** ॥

തയോരേവം പ്രഹരതോഃ സമശിക്ഷാബലൗജസോഃ ।
നിർവിശേഷമഭൂദ് യുദ്ധമക്ഷീണജവയോർനൃപ ॥ **39** ॥

ഏവം തയോർമഹാരാജ യുധ്യതോഃ സപ്തവിംശതിഃ।
ദിനാനി നിരഗംസ്തത്ര സുഹൃദ്വന്നിശി തിഷ്ഠതോഃ ॥ **40** ॥

ഏകദാ മാതുലേയം വൈ പ്രാഹ രാജൻ വൃകോദരഃ।
ന ശക്തോഽഹം ജരാസന്ധം നിർജേതും യുധി മാധവ ॥ **41** ॥

ശത്രോർജൻമമൃതീ വിദ്വാൻ ജീവിതം ച ജരാകൃതം।
പാർഥമാപ്യായയൻ സ്വേന തേജസാചിന്തയദ്ധരിഃ ॥ **42** ॥

സഞ്ചിന്ത്യാരിവധോപായം ഭീമസ്യാമോഘദർശനഃ।
ദർശയാമാസ വിടപം പാടയന്നിവ സംജ്ഞയാ ॥ **43** ॥

തദ് വിജ്ഞായ മഹാസത്ത്വോ ഭീമഃ പ്രഹരതാം വരഃ।
ഗൃഹീത്വാ പാദയോഃ ശത്രും പാതയാമാസ ഭൂതലേ ॥ **44** ॥

ഏകം പാദം പദാഽഽക്രമ്യ ദോർഭ്യാമൻയം പ്രഗൃഹ്യ സഃ।
ഗുദതഃ പാടയാമാസ ശാഖാമിവ മഹാഗജഃ ॥ **45** ॥

ഏകപാദോരുവൃഷണകടിപൃഷ്ഠസ്തനാംസകേ।
ഏകബാഹ്വക്ഷിഭ്രൂകർണേ ശകലേ ദദൃശുഃ പ്രജാഃ ॥ **46** ॥

ഹാഹാകാരോ മഹാനാസീന്നിഹതേ മഗധേശ്വരേ।
പൂജയാമാസതുർഭീമം പരിരഭ്യ ജയാച്യുതൗ ॥ **47** ॥

സഹദേവം തത്തനയം ഭഗവാൻ ഭൂതഭാവനഃ।
അഭ്യഷിഞ്ചദമേയാത്മാ മഗധാനാം പതിം പ്രഭുഃ।
മോചയാമാസ രാജൻയാൻ സംരുദ്ധാ മാഗധേന യേ ॥ **48** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം
സംഹിതായാം ദശമസ്കന്ധേ ഉത്തരാർധേ
ജരാസന്ധവധോ നാമ ദ്വിസപ്തതിതമോഽധ്യായഃ ॥